

Tárgytematika / Course Description

Design- és tárgytörténet 2

MKNB_DSTM092

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Dr. Lepsényi Imre

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az előadássorozat célja, hogy a kronologikus tárgyalás mellett, amelyek középpontjában az Arts & Crafts mozgalmakkal induló és a posztmodern korszakkal véget érő másfél évszázad áll, bemutassa a design főbb szereplőit. A mai nappal létezik még a paraszt, a munkás, a kézműves és a művész figurája, ám tőlük alapvetően különbözik a designeré. Utóbbi tevékenysége ugyanis a legcsekélyebb kapcsolatban sincs a szépség azon típusú akarásával, amely John Ruskin és William Morrisset hajtotta a tizenkilencedik század második felében, de pláne semmi köze az esztétikai mozgalmakhoz, a l'art pour l'art eszméjéhez vagy az expresszionista alapokon szerveződő Bauhaushoz. Kritikus fordulatként mutatja be a sorozat az 1925ös párizsi „Art Deco” kiállítást, amely esztétikai alapokon szerveződik ugyan, de hatása az amerikai kontinensen érik be, ahol a világválságra adott reakcióval úgyszintén véget ér a tárgyak korszaka, hogy az újratervezéssel indítsa el a design korszakát. A huszadik század kezdete különösen kritikus a design szempontjából: ekkor születik meg a felismerés arról, hogy a gyerek érték, befektetés a jövőbe, így a reformpedagógiák megjelenésével – azt az új egészségkultusszal, a TBC-től való félelemmel vegyítve – a tárgyak kibújnak a monomediális, vagyis művészettörténeti tárgyalás alól hogy átadják helyüket a huszadik század végére felismert mikrohistorikus tárgyalásoknak. Az előadássorozat ekként a játékokon és a gyerekek életét szervező tárgyakon keresztül villant fel egyet ezekből a történetekből.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Az előadássorozat célja, hogy a kronologikus tárgyalás mellett, amelyek középpontjában az Arts & Crafts mozgalmakkal induló és a posztmodern korszakkal véget érő másfél évszázad áll, bemutassa a design főbb szereplőit. A mai nappal létezik még a paraszt, a munkás, a kézműves és a művész figurája, ám tőlük alapvetően különbözik a designeré. Utóbbi tevékenysége ugyanis a legcsekélyebb kapcsolatban sincs a szépség azon típusú akarásával, amely John Ruskin és William Morrisset hajtotta a tizenkilencedik század második felében, de pláne semmi köze az esztétikai mozgalmakhoz, a l'art pour l'art eszméjéhez vagy az expresszionista alapokon szerveződő Bauhaushoz. Kritikus fordulatként mutatja be a sorozat az 1925ös párizsi „Art Deco” kiállítást, amely esztétikai alapokon szerveződik ugyan, de hatása az amerikai kontinensen érik be, ahol a világválságra adott reakcióval úgyszintén véget ér a tárgyak korszaka, hogy az újratervezéssel indítsa el a design korszakát. A huszadik század kezdete különösen kritikus a design szempontjából: ekkor születik meg a felismerés arról, hogy a gyerek érték, befektetés a jövőbe, így a reformpedagógiák megjelenésével – azt az új egészségkultusszal, a TBC-től való félelemmel vegyítve – a tárgyak kibújnak a monomediális, vagyis művészettörténeti tárgyalás alól hogy átadják helyüket a huszadik század végére felismert mikrohistorikus tárgyalásoknak. Az előadássorozat ekként a játékokon és a gyerekek életét szervező tárgyakon keresztül villant fel egyet ezekből a történetekből.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Vadas József: Akit a vonat szele megfogott. Szentpéteri Tibor formatervező, Balassi Kiadó Kft. Ernyey Gyula: Design, 1750–2010, Ráday Könyvesház, Budapest, 2011, 392 oldal, ISBN: 9789639942059 Vadas József: A magyar iparművészet története, A századfordulótól az ezredfordulóig, Corvina, Budapest, 2014, 300 oldal, ISBN: 9789631362381 Henry de Morant: Az iparművészet története, A kezdetektől napjainkig, Corvina Kiadó, Budapest, 1976, 549 oldal, ISBN: 9631314049